

förloras i Häradsrätten; jag måste då, om jag anser mig hafva en rättvis sak, gå till Hofrätten; om jag der lyckas få rättvisa, så har jag ändock alltid rättegångs- och vittneskostnaden borta, som ofta kunnat vara värd lika mycket som den omtvistade summan. Jag vill exempelvis nämna, att jag för några år sedan hade en arfstvist om hand, som behandlades på 12 ting i Häradsrätten och der tappades, men vanns af min hufvudman i Hofrätten och hos Kongl. Maj:t, då rättegångskostnad erhöles endast i Högsta domstolen men ej i Underrätterna.

Då jag vid 1865 års riksdag väckte en dylik motion som denna, hvilken föll på *en röst* i Lag-Utskottet, gifver detta mig mod att nu föreslå:

det Riksdagen för sin del beslutar, att 4 § uti 21 kap. Rättegångsbalken må helt och hållet ur lagen utgå, eller att hela samma kapitel omredigeras så, att den saken slutligen tappar skall gälda sin vederdelomans alla rättegångs- och andra kostnader.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1869.

P. Engman
från Vester-Norrlands län.

N:o 110.

Af Herr **P. Engman**: *Om ändring af 12 § i Kongl. Jagtstadgan den 21 Oktober 1864.*

Då förslag väckas om förändring uti lagar, som icke många år varit tillämpade, mötes man alltid med motstånd och framdrages oftast det skälet att lagen är så ny, att någon erfarenhet om densammas nytta ej kunnat hinna inhemtas; erfarenheten har dock i våra bygder redan fullkomligen ådagalagt, att en förändring är nödig uti tiden för tillåten elgjagt; 12 § uti nu gällande Jagtstadga innehåller nemligen, att jagt efter elg är förbjuden

från och med den 1 Oktober till och med den 10 Augusti, men då erfarenheten, åtminstone i de norra länen, visat, att den 10 Augusti är en tid som i flera hänseenden är olämplig, derföre att elghonans kalvar denna tid på sommaren äro så små och späda, att de ej förmå följa modren på flykten då hon anfalles af jägaren och hans hundar. Elghonan, som liksom alla andra djur är rädd om sitt foster, vågar då ofta heldre sitt eget lif än gifver sig sjelf på flykten och lemnar sin unge till rof åt jägaren, som ofta derföre med helt ringa besvär dödar dem båda, hvilket är så mycket skadligare som synnerligast honorna falla företrädesvis för jägarens lod. Exempelvis vill jag nämna, att förliden sommar påträffades inom den socken jag är bosatt några dagar före den tid som lagen tillåter elgjagt en hona med tvänne så späda kalvar, att de utan synnerligt besvär kunde fasttagas i skogen och forslades hem till en by, men då elghonan, som förlorat det käraste hon egde, företog sig att flera dagar och nätter gå utanför husen der hennes ungar voro inneslängda, funno de som fångat elgkalvarne för godt att åter släppa dem i det fria, huru lätt det än varit att nedskjuta modren, hvilket tyvärr nog allt för ofta händer, då jagten är tillåten i förra hälften af Augusti månad. Elghonorna äro äfven lättare att kunna få skjuta i början af den nu tillåtna jagttiden, derföre att sommaren då vanligen är varm, så att, då de anfallas af jägaren och hans hundar, förmå de ej länge hålla undan, utan begifva sig vanligen af till närmaste vatten för att svalka sig och blifva då ett lätt byte för jägaren. Med anledning af hvad jag i korthet haft äran anföra samt då jag härtill blifvit uppmanad af mina kommittenter, tager jag mig friheten föreslå:

det Riksdagen för sin del beslutar den ändring uti 12 § af Kongl. Maj:ts nådiga Jagtstadga af den 21 Oktober 1864, att jagt efter elg må vara förbjuden från och med den 1 November till och med den 10 September; åtminstone uti de fyra nordligaste länen i riket.

Om remiss till höglofliga Lag-Utskottet anhålles vördsammast.

Stockholm den 25 Januari 1869.

P. Engman
från Vester-Norrlands län.